2

Β ... ο Μαξίμου του Γ ... ναχισμό.

Ά ... έρες - Γέροντες

Τη μεγαλύτερη αξία από τα στηλιτευτικά συγγράμματα του Μαξίμου του Γραικού έχουν για μας αυτά που αφορούν άμεσα τα ήθη της τότε ρωσικής κοινωνίας. Ο Μάξιμος ήταν δυσαρεστημένος και με τον κλήρο:

«Ποιος μπορεί να θρηνήσει πλήρως το σκότος που κάλυψε τη γενεά μας! Οι ασεβείς περπατούν σαν λιοντάρια που βρυχούνται και απομακρύνουν από τον Θεό τους ευσεβείς, ενώ οι ποιμένες μας είναι πιο αναίσθητοι και από τις πέτρες. Βολεύτηκαν καλά και σκέπτονται μόνο για το πώς να σώσουν τον εαυτό τους.... Δεν υπάρχει κανείς που θα συμβούλευε επιμελώς και θα νουθετούσε τους υβριστές, θα παρηγορούσε τους ταπεινούς, θα προστάτευε τους αδύναμους, θα στηλίτευε όσους αντιστέκονται στον λόγο της ευσέβειας, θα συγκρατούσε τους αισχρούς, θα καθοδηγούσε όσους έφυγαν από την αλήθεια και τον τίμιο τρόπο της χριστιανικής ζωής. Κανείς δεν θα αρνηθεί το αξίωμα του ιερέα από σωφροσύνη, κανείς δεν το ζητεί από το θείο ζήλο για να διορθώνει τους άνομους και υβριστές: αντιθέτως όλοι είναι έτοιμοι να το αγοράσουν δίνοντας μεγάλα δώρα και θέλοντας να ζήσουν τιμώμενοι και ευχαριστημένοι».

Ο Μάξιμος παρέμεινε πάντα μοναχός και είχε έντονα ασκητική άποψη για τη ζωή:

«Να αγαπήσεις την απέριττη ενδυμασία, τη λιτή τροφή και την ιερή αγρυπνία, τη μητέρα της σωφροσύνης. Αγρυπνία εννοώ εκείνη με την οποία η ψυχή φωτίζεται από τη μελέτη βιβλίων και ευφραίνεται πολύ με την αγία προσευχή. Να συγκρατείς με γερό χαλινάρι τη θρασεία γλώσσα, επιβάλλοντάς της μέτρο και στην ομιλία και στη σιωπή έτσι ώστε να λες μόνο αυτό που υπηρετεί τη δόξα του Θεού και δίνει πνευματικό όφελος στους ακροατές. Πάνω από όλα αυτά όμως, να αγαπήσεις τη σιωπή και να φοβάσαι την αμαρτωλή άβυσσο, προς την οποία σε τραβά η αχαλίνωτη γλώσσα σου. Να ασκείσαι συνεχώς στην ανάγνωση των θεόπνευστων βιβλίων, για να αυξάνεται πάντοτε μέσα σου η θεία αγάπη, την οποία θα αντλείς, ψυχή μου, άφθονα, αν κρατήσεις στη σκέψη σου τις ιερές διδασκαλίες τους και αν εκτελείς πάντοτε με κάθε επιμέλεια πράξεις προς δόξαν του Υψίστου και όχι προς δόξαν των επιγείων.....

Προσπάθησε να ξεριζώσεις από την καρδιά σου κάθε εμπαθή επιθυμία που ευχαριστεί τη σάρκα και αντιθέτως πίκραινέ την με σκληρή ζωή, περιφρονώντας καθετί που τη γλυκαίνει. Μην ξεχνάς ότι είσαι δεμένη με το φοβερό θηρίο της λαιμαργίας, που μαίνεται εναντίον σου και ασταμάτητα βρυχάται. Προσπάθησε πάντοτε να δαμάσεις τις ψυχοκτόνες

επιθυμίες του με νηστεία και απόλυτη πτωχεία. Επειδή τα ευχάριστα ποτά, τα νόστιμα φαγητά, τα μαλακά στρώματα και ο πολύωρος ύπνος αναστατώνουν αυτό το θηρίο, απόφευγέ τα».

Παρά την ασκητική αυτή άποψη, ο Μάξιμος ζητούσε από τους μοναχούς το πραγματικά σκληρό άθλημα, την άρνηση του κόσμου, και γι' αυτό σε πολλά συγγράμματά του επιτίθεται έντονα κατά της υποκρισίας των Ρώσων μοναχών. Χωρίς να διακρίνει τον εαυτό του από τους μοναχούς μέμφεται την ψυχή του αποκαλύπτοντας τον απρεπή τρόπο της ζωής στα μοναστήρια:

Προσπαθεί συνεχώς να καθαρίζει τα χέρια της με σαπούνι από τις εξωτερικές βρομιές, ενώ καθόλου δεν την απασχολεί το ότι λερώνεται συνεχώς με το μίασμα της απληστίας. Αν συμβεί κάποτε να τρέξει αίμα από τα δόντια τότε θα προσέρχεται στα άγια Μυστήρια. Αλλά την ίδια στιγμή θεωρεί ασήμαντο το ότι η γλώσσα της μολύνεται φοβερά από αναρίθμητες θεομίσητες ύβρεις. Αν συμβεί μέσα στον ύπνο άθελα ο μολυσμός, τότε σιχαίνεται να αγγίξει το ένδυμά της, ενώ τα νόστιμα φαγητά και ποτά και τον πολύ ύπνο, που την προκαλούν, τα απολαμβάνει πάντοτε και ασυγκράτητα μέχρι κορεσμού. Δεν γεύεται κρασί και λάδι Τετάρτη και Παρασκευή, τηρώντας τους κανόνες των αγίων Πατέρων, αλλά τυραννά χωρίς τύψεις τους ανθρώπους, πληγώνοντάς τους με αποδοκιμασίες και πρωτάκουστες συκοφαντίες. Με τη γλώσσα της ρίχνει άδικο στους ανθρώπους και τους κατηγορεί χωρίς έλεος στα κρυφά, ενώ μπροστά τους υποκρίνεται φιλία. Συχνάζει στα δικαστήρια για υποθέσεις των χωριών και φιλονικεί έντονα με τους αντιπάλους της.

Αν και δεν έχει ισχυρά επιχειρήματα εναντίον τους, επιθυμεί να τους κατηγορεί. Έτσι ζητά από τους δικαστές την άδεια να λυθεί η διαφορά στο πεδίο της μάχης με τα όπλα. Είναι γνωστή η εντολή που λέει να συμφιλιωνόμαστε με τον αντίπαλό μας και να μην αντιστεκόμαστε στον αδικούντα μέχρις εσχάτων, αλλά να αφήνουμε όλα τα δικά μας και να τα θεωρούμε εντελώς ασήμαντα. Ωστόσο αυτή μάχεται έναντίον του αντιδίκου της με τα όπλα για ένα μικρό κομμάτι γης και – αλίμονο – πολλές φορές όχι το δικό της, χωρίς να φοβάται έστω και λίγο τον Θεό. Δεν φοβάται ούτε τους ίδιους τους μάρτυρες – τις τάξεις των αγγέλων, ενώπιον των οποίων επέλεξε τον αφιλοκερδή βίο. Δεν τρέμει και δεν αισχύνεται για τις υποσχέσεις που η ίδια έδωσε στον Θεό. Και ενώ αμαρτάνει τόσο πολύ, νομίζει ότι εκπληρώνει μεγάλη αρετή. Αυτό είναι απόδειξη άκρας παραφροσύνης. Κάθε αμαρτία είναι φοβερή, αλλά το να καυχάται κανείς για την αμαρτία είναι απόδειξη μεγάλης διαφθοράς….

Αν όμως εσύ πίνεις το αίμα των πτωχών και χαίρεσαι με την απληστία, εξομοιώνεσαι με τα αιμοβόρα θηρία και από ξερά κόκκαλα προσπαθείς να ρουφήξεις το μεδούλι, σαν σκύλος ή κόρακας. Σου δόθηκε εντολή, ανόητη, να εργάζεσαι και να τρέφεις τους πτωχούς και όχι να πίνεις το αίμα τους με την απληστία σου’ να υπηρετείς τους άλλους και όχι να τους εξουσιάζεις….. Πώς επίσης να παρουσιάσω την αξία των δυο επόμενων μακαρισμών, από τους οποίους ο ένας ευφραίνει όσους πεινούν και διψούν για την αλήθεια και ο άλλος ευφραίνει τους ευσπλάχνους, την ώρα που έχουμε απομακρυνθεί και από αυτούς; Ή μάλλον πιο σωστά, ποιον θρήνο και ποιον οδυρμό να χρησιμοποιήσω; Μήπως δεν αξίζει δάκρυα και θρήνο αυτό, που παρ’ όλη την αλήθεια κάθε μοναχικού τυπικού έχουμε το θράσος να το κάνουμε απέναντι στους αδελφούς μας, εννοώ τους ζητιάνους, τις χήρες και τα ορφανά; Όχι μόνο τους περιφρονούμε βλέποντάς τους να πεθαίνουν από την πείνα, το κρύο και γενικά την άκρα πτωχεία, αλλά και δεν τους προστατεύουμε από τους δυνατούς και αδίκους που τους αδικούν και δεν επεμβαίνουμε, όταν αυτοί αρπάζουν την περιουσία τους….. Όταν όμως εσύ, ακόλαστη, πίνεις το αίμα των πτωχών με την απληστία και τις άλλες αδικίες, αποκτάς, όποτε και όπως θέλεις, άφθονα όλα αυτά που επιθυμείς. Έτσι, ταξιδεύεις στις πόλεις με άλογα καθαρόαιμα, με ένα πλήθος υπηρετών, από τους οποίους άλλοι σε ακολουθούν από πίσω και άλλοι τρέχουν μπροστά με φωνές και μαστίγια για να διώξουν από τον δρόμο σου τον κόσμο που σε υποδέχεται και δεν σε αφήνει να περάσεις. Τότε νομίζεις ότι με τις πολύωρες προσευχές και με αυτά τα μαύρα ράσα ευχαριστείς τον Χριστό, ο οποίος αγαπά το έλεος περισσότερο από τη θυσία και καταδικάζει τον καθένα ο οποίος μισεί τον ζητιάνο; Έχεις παρασυρθεί φοβερά και έχεις χάσει τον ίσιο δρόμο και

κτίζεις την κατοικία σου επάνω στην άμμο και όχι επάνω στη γερή πέτρα, που αποτελεί την έμπρακτη τήρηση όλων των εντολών του Σωτήρος.

Πηγή:Ν.Ι.ΚΟΣΤΟΜΑΡΟΒ-ΜΑΞΙΜΟΣ ΓΡΑΙΚΟΣ

Επιμέλεια κειμένου.Χ.Τ.

Πηγή: fdathanasiou.wordpress.com